

2015: GODINA NOVIH PARTNERSTAVA

Godišnji izvještaj o radu
Sarajevskog otvorenog centra

SOC UKRATKO

Sarajevski otvoreni centar (SOC) zagovara puno poštovanje ljudskih prava i društvenu inkluziju LGBTI osoba i žena.

Sarajevski otvoreni centar je nezavisna, feministička organizacija civilnog društva koja teži osnažiti LGBTI (lezbejke, gej, biseksualne, trans* i interpolne) osobe i žene kroz jačanje zajednice i građenje aktivističkog pokreta. Sarajevski otvoreni centar, takođe, javno promoviše ljudska prava LGBTI osoba i žena, te na državnom, evropskom i međunarodnom nivou zagovara unapređivanje zakonodavstva i bolje politike za ljudska prava u Bosni i Hercegovini. Kroz rad na pitanjima evropskih integracija, Sarajevski otvoreni centar unapređuje ostvarivanje ljudskih prava uopšte i podstiče daljnji razvoj civilnog društva.

Sarajevski otvoreni centar osnovan je 2007. godine, a 2011. započinje fazu profesionalizacije organizacije. Danas, sa svojih 12 članova/ica tima, upravnim odborom, osnivačima/cama, aktivistima/cama i intenzivnom partnerskom mrežom u BiH i širom Evrope, organizacija je prepoznata kao jedan od ključnih aktera bosanskohercegovačkog civilnog društva u oblasti ljudskih prava.

Sarajevski otvoreni centar
Čekaluša 16
BiH-71 000 Sarajevo

+ 387 (33) 551 000 (programski tim)

+ 387 (33) 551 001 (rukovodstvo, finansije i administracija)

+ 387 (33) 551 002

www.soc.ba - office@soc.ba

www.lgbt.ba - www.eu-monitoring.ba

SADRŽAJ

Jedno lično pismo umjesto predgovora	4

Sarajevski otvoreni centar u 2015. - kratak pregled	5

2015: GODINA NOVIH PARTNERSTAVA

Programi	
Prava LGBTI osoba	7
Prava žena	11
SOCplus	14

Komunikacije	16
Komunikacijske platforme	16
Mediji	16
Proizvodnja znanja: SOC izdavaštvo	17

Razvoj organizacije i finansije	18

ŠTA NAM DONOSI 2016?	21

Drugi/e o nama	23

Tim	24

JEDNO LIČNO PISMO UMJESTO PREDGOVORA

U prošlogodišnjem izvještaju je pisalo da je 2014. godina bila godina sazrijevanja i stabilizacije. Ako bismo išle tom logikom, 2015. godina bi bila stanje odraslosti i staloženosti. Ove se odlike najbolje ogledaju u prepoznatljivosti organizacije koja sada samouvjereno i smireno, oslanjajući se na godine iskustva i učenja, djeluje i u dobru i u zlu. SOC je postao činjenica u životima građanki i građana u BiH, bez obzira da li ga vole ili ne.

Ne možemo se ni sjetiti svih druženja sa LGBTI zajednicom i njenim prijateljima i prijateljicama, ali ih je bilo mnogo i sva su bila osnažujuća. Okupljene su grupe mladih u Sarajevu, podržane brojne grupe u drugim gradovima u BiH čime im se dao vjetar u leđa da se bore i upuste u avanturu aktivizma. Info sesije za medije u javni prostor plasiraju ono što bi mnogi zadržali u četiri zida. Bilbordi nam postavljaju pitanja o našoj savjesti. A Merlinka filmski festival, koji dobiva sve veću važnost za naš grad, postaje vikend koji se planira i ne propušta.

Ne smijemo zaboraviti da je 2015. godine (ponovno) pokrenuta Feministička škola Žarana Papić. Ideja koja je prvi put ostvarena 1998. godine ponovno uzima maha i okuplja mlade osobe željne znanja, čitanja, feminizma, aktivizma... Ciklus predavanja Neko je rekao feminizam stvara prostor u kojem se propituju sve goruće teme za kontinuiranu žensku borbu za ravnopravnost. SOC se uporno i strpljivo zalaže za prava žena kroz brojne segmente svog programa, neke manje, neke više vidljive.

SOC je od organizacije koja se u svojim počecima aktivizma bavila podizanjem svijesti i različitim manifestacijama ukazivanja na nejednakost i isključenost određene skupine ljudi iz društva došla do stadija zagovaranja i prijedloga zakonskih izmjena na različitim nivoima vlasti te razgovora i pregovora sa parlamentarkama/cima te predstavnicama/ima izvršne vlasti. Ovakvim načinom rada organizacija je pokazala ozbiljnost i hrabrost da se bavi temama kojima se mnoge institucije nadležne za pitanja rodne ravnopravnosti i ljudskih prava ne bave na ovako odgovoran i ozbiljan način.

Naravno, ništa od ovoga ne bi bilo moguće bez SOC-ovog tima. Kao članice Upravnog odbora, pratile smo rast i usavršavanje SOC-a tokom nekoliko godina. Sada govorimo o timu ljudi koji su obučeni i osnaženi da se nose sa ovim teškim temama u teškim vremenima sa visokim nivoom profesionalizma.

Sigurno ima još mnogo toga što smo trebale, a nismo spomenule. Nemojte nam zamjeriti. Sebično pamtimo ono što je nas obilježilo.

Arijana Aganović, Elmaja Bavčić i Aida Spahić
članice Upravnog odbora

SARAJEVSKI OTVORENI CENTAR U 2015.

KRATAK PREGLED

Dok je 2014. godina bila još jedna od onih izbornih godina koju su pojeli skakavci, gdje je praktično bilo nemoguće doći do značajnih promjena na nivou javnih politika i provedbe istih, 2015. smo otvorili mnoga vrata, te otpočeli/e borbu za ravnopravnost na različitim frontovima. Na ovom mjestu ćemo istaći dva centralna dostignuća.

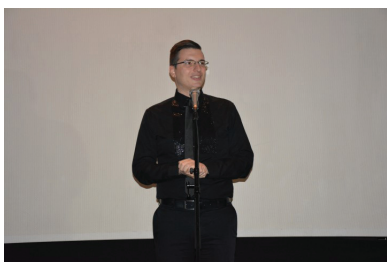
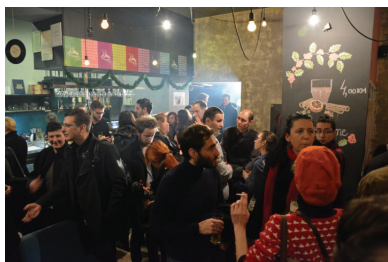
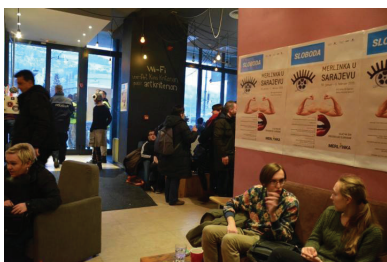
U maju 2015, po prvi put je jedan bh. parlament posvetio posebnu sjednicu ljudskim pravima lezbejki, gej, biseksualnih, trans* i interspolnih (LGBTI) osoba. Iako se ništa revolucionarno nije desilo za vrijeme i nakon toga, tematska sjednica Zajedničke komisije za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH biće zapamćena kao početak institucionalnog priznavanja LGBTI osoba i potrebe da se radi na unapređenju njihovih prava. Nakon ove sjednice uslijedili su rad na uključivanju LGBTI pitanja u godišnje operativne planove Republike Srpske i Federacije BiH po Gender akcionom planu, izmjenama Zakona o zabrani diskriminacije i Krivičnog zakona FBiH.

Na našu inicijativu, Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova bh. parlamenta je u septembru 2015. organizovala tematsku sjednicu o političkoj participaciji i ravnopravnosti spolova. Kao rezultat ovog rada, Komisija je predložila izmjene Zakona o Vijeću ministara BiH, a početkom 2016. će predložiti i izmjene Izbornog zakona, sve u svrhu većeg i boljeg prisustva žena u političkom životu Bosne i Hercegovine. Vjerujemo da, sve dok žene ne budu ravnopravno donosile odluke o svim pitanjima bh. politike, neće doći do ravnopravnosti i opšteg napretka u našem društvu.

Na organizacionom nivou, 2015. godine nastavili/e smo raditi u skladu sa našom Strategijom (2014-2017). Od 2015. uživamo institucionalnu podršku Švedske međunarodne razvojne agencije (SIDA), te je nastavljena opšta saradnja sa Fondom otvoreno društvo BiH.

Sav naš rad ne bi bio moguć bez našeg fantastičnog tima. Hvala im na trudu i borbi, a i što povremeno trpe naše mušice. Hvala svim saradnicima/ama i osobama za koje radimo, koji/e su kroz bezbroj divnih poruka, komentara, ali i kritika, doprinijeli/e daljnjem razvoju našeg rada.

Saša Gavrić, izvršni direktor
Emina Bošnjak, rukovoditeljica programa

Festival Merlinka u Sarajevu, 2015.

**TRANSRODNO
JE ZGODNO**

#IDAHOT BiH 2015

**NEKA LJUBI KO GOD
KOGA HOĆE!**

#IDAHOT BiH 2015

**MOJA ČETIRI ZIDA
SU NA ULICI!**

#IDAHOT BiH 2015

STREJT FRENDLI!

#IDAHOT BiH 2015

Kampanja, IDAHOT 2015, razglednice i bilbordi

U okviru svoga rada na ljudskim pravima LGBTI osoba, Sarajevski otvoreni centar ima tri težišta.

Psiho-socijalna i pravna podrška LGBTI osobama i izgradnja aktivističkog pokreta
Prepoznajući lične potrebe LGBTI osoba, kao i činjenicu da im državne institucije ne pružaju potrebnu podršku, težište rada stavljamo na psiho-socijalno i pravno osnaživanje. Vjerujemo da bez osnažene LGBTI zajednice, nijedna LGBTI osoba neće moći ostvariti svoja prava niti postati zagovornik/ca ljudskih prava. Mislimo da su aktivnosti u zajednici (radionice, diskusije, razgovori sa aktivistima/cama), psihološko savjetovanje, dostupnost informacija (web portal lgbt.ba), grupe podrške (aktivistička grupa), osnaživanje aktivističkih grupa i udruženja, te pravno savjetovanje i zastupanje temelji osnaživanja pojedinaca/ki. Dugoročni rezultat ovih aktivnosti biće osnažene LGBTI osobe, koje su spremne ostvariti svoja prava pred sudskim i nesudskim organima, na taj način postajući pioniri/ke u borbi za ljudska prava ove manjinske grupe u Bosni i Hercegovini.

Povećanje odgovornosti bh. institucija za zaštitu ljudskih prava LGBTI osoba
LGBTI osobe su jedina društvena grupa u Bosni i Hercegovini čiji su problemi i potrebe sistematski isključene iz javnih politika, te su zbog toga neophodne javne politike i zakonodavne promjene. Sarajevski otvoreni centar, zajedno sa svojim partnerima, razvija i zagovara prijedloge javnih politika zasnovane na konkretnim potrebama i iskustvu. Znajući da politike i zakonodavstvo nisu dovoljni, radimo i sa javnim službenicima/ama (policajcima/kama, sudijama i sutkinjama, tužiteljima/kama) povećavajući njihovu svijest i znanje o kršenju ljudskih prava LGBTI osoba. Budući profesionalci/ke, posebno mladi pravници/e i novinari/ke, mogu doprinijeti ovim promjenama i zato su oni/e važna ciljna grupa u našem radu.

Informisanje javnosti o pravima LGBTI osoba

LGBTI osobe i njihovi životi još uvijek predstavljaju tabu u bh. društvu. Ciljanim akcijama u saradnji s vodećim TV, online, radio i štampanim medijima, doprinosimo pružanju vjerodostojnih informacija široj javnosti o stanju ljudskih prava i životu LGBTI osoba. Takođe, koristimo umjetničke i kulturne platforme (poput queer film-skog festivala *Merlinka*) kako bismo osvijestili javnost o pravima LGBTI osoba.

O stanju ljudskih prava LGBT osoba u 2015. saznajte u:

Rozi izvještaj 2016. Godišnji izvještaj o stanju ljudskih prava LGBTI osoba u BiH koji će od aprila 2016. biti dostupan na www.soc.ba -> Publikacije -> Edicija Ljudska prava

Saznajte više o našim aktivnostima i rezultatima na www.soc.ba -> Programi

Nema ravnopravnosti bez psiho-socijalnog i pravnog osnaživanja LGBTI zajednice

Tokom 2015. godine uspješno smo nastavili/e i intenzivirali/e naš rad sa LGBTI osobama. Pored pravnog savjetovanja (online, telefonom, uživo) i specijaliziranog online-medija za LGBTI zajednicu (www.lgbt.ba), radimo direktno sa LGBTI osobama. Dva puta mjesečno organizovali/e smo zatvorene događaje za LGBT zajednicu, informirajući, educirajući i osnažujući ih. Od 2015, u saradnji sa profesionalnom partnerskom organizacijom, nudimo i psihološko savjetovanje.

Jačamo aktivistički pokret širom BiH

Svjesni/e činjenice da moramo jačati i širiti pokret za prava LGBTI osoba, tokom 2015. godine radili/e smo i na jačanju aktivističkih grupa u Banjaluci, Tuzli i Mostaru. Kroz razne aktivnosti, savjetovanje i razmjenu, doprinijeli/e smo jačanju i decentralizaciji LGBTI (i queer) aktivizma, pomažući da bude vidljiviji nego ikad. Intenzivno smo doprinosili/e u jačanju udruženja LibertaMo iz Mostara i Banjalučkog udruženja kvir aktivista (BUKA), te uspostavljanju Tuzlanskog otvorenog centra.

Učiniti transrodnost i prava trans* osoba vidljivim i prioritetnim

2015. godina je bila godina trans* aktivizma. Pored direktnog rada sa pripadnicama/ima trans* zajednice i trans* aktivistima/icama, izradili/e smo prvu studiju o ljudskim pravima trans* osoba, ugstili/e američku profesoricu i trans* aktivisticu Susan Stryker, organizovali/e prvu konferenciju o trans* pravima u bh. historiji te radili/e na izradi zakona o rodnom identitetu, zakona koji na sistemski način uređuje prava i procedure za pravno priznavanje promjene spola i života u drugom rodnom identitetu. Ovaj zakon ćemo predstaviti u 2016. te zagovarati njegovo usvajanje.

Praćenje, izvještavanje, zagovaranje promjena

Tokom 2015. godine nastavili/e smo svoj intenzivni zagovarački rad. Primjenjivali/e smo dobro poznat recept - pratili/e smo razvoj, dokumentovali/e kršenja ljudskih prava LGBTI osoba, objavili/e rezultate u *Rozom izvještaju*, te razvijali/e konkretne zakonodavne i javnopolitičke inicijative. Radili/e smo, između ostalog, na izmjenama Zakona o zabrani diskriminacije (uključivanje seksualne orijentacije, rodnog identiteta i spolnih karakteristika kao osnova na kojima je zabranjena diskriminacija) i izmjenama Krivičnog zakona Federacije BiH (krivična djela počinjena iz mržnje).

Senzibiliziranje institucija: policija, tužilaštvo, sudstvo

Iza svake promjene stoje ljudi. Kako bi LGBTI osobe dobile veću institucionalnu podršku radimo sa predstavnicima/ama političkih stranaka, parlamenta i izvršne vlasti, policajcima/kama, tužiteljima/cama i sudijama/sutkinjama. Tokom 2015. intenzivno smo sarađivali/e sa Misijom OSCE-a, provodili/e edukacije o krivičnim djelima počinjenim iz mržnje po cijeloj Federaciji BiH te smo organizovali/e dva treninga za pravosuđe o pravima LGBTI osoba.

LGBTI pitanja u vladinim operativnim planovima

Nakon uspješnog intenziviranja saradnje sa Agencijom za ravnopravnost spolova BiH i gender centrima RS i FBiH, uspjeli/e smo u namjeri da se ljudska prava LGBTI osoba prepoznaju kroz operativne planove za ravnopravnost spolova Republike Srpske i Federacije BiH. Po prvi put u bh. istoriji prava i problemi LGBTI osoba su prepoznati kroz javne politike. Nadamo se da je prepoznavanje ovih problema od strane institucionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova samo početak rada institucija entiteta na pravima LGBTI osoba.

Medijska vidljivost LGBTI tema

Tokom 2015. godine nastavili/e smo sarađivati sa svim relevantnim bh. TV, radio, online i štampanim medijima. Medijski proizvodi (emisije, serije članaka, video radovi) koji su nastali u okviru naših kampanja doprli su do više od dva miliona bh. građana/ki, čineći tako LGBTI prava izuzetno vidljivim. Direktno smo sarađivali/e sa sljedećim web portalima: buka.com, bljesak.info, radiosarajevo.ba i tacno.net.

Izložba: Sva ljudska bića rađaju se jednaka i slobodna u dostojanstvu i pravima

17. maj 2015 - Međunarodni dan borbe protiv homofobije i transfobije krunisali/e smo velikom, autorskom izložbom koju smo prezentirali/e u Gradskoj galeriji Collegium Artisticum u Sarajevu. Kroz tzv. Džokdžakarta principe pokušali/e smo da predstavimo pojedina ljudska prava iz UN-ove Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i kako su ista uskraćena LGBTI osobama. Ulazak u javne institucije sa manjinskim umjetničkim projektima je od velikog značaja.

Merlinka - festival queer filma 2015.

Treću godinu za redom organizovali/e smo vikend festival, najvidljiviji LGBTI događaj u BiH. I pored straha koji je nastao nakon napada 2014. godine, Merlinka je u 2015. godini pokazala da ovaj festival ima svoju publiku. LGBTI osobe, ali i njihovi heteroseksualni/cisrodni prijatelji/ce i podržavatelji/ce pokazali/e su da se mogu suprostaviti zastrašivanju. U Tuzli smo po drugi put podržali/e održavanje Merlinka, u organizaciji Tuzlanske Alijanse Nezavisnih Kvir Aktivistkinja (TANKA).

Liderstvo u regionalnoj saradnji

SOC je krajem 2015. otpočeo svoj prvi regionalni projekat. Od 2015. do 2017. radićemo sa organizacijama Labris (Srbija), Subverzivni front (Makedonija), Centar za ravnopravnost i slobodu (Kosovo), Fondacija Cure (BiH) i ILGA Europe (Belgija), implementirajući projekt u vrijednosti od \$332.000 koji ima za cilj da se EU integracije na najbolji način iskoriste za unapređenje pravne zaštite LGBTI osoba. Ovo je ujedno prvi regionalni LGBTI projekt koji vodi jedna organizacija sa Balkana, čime SOC potvrđuje lidersku poziciju na Zapadnom Balkanu.

III ciklus predavanja i feminističkih razgovora
NEKO JE REKAO FEMINIZAM?

**50 NIJANSI CYBER FEMINIZMA -
FEMINISTIČKI PRINCIPI INTERNETA**
predavačice: Belma Račkalić i Aida Mahmutović

utorak, 14. april 2015. u 1800
Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH
Šime Milutinovića 7, Sarajevo

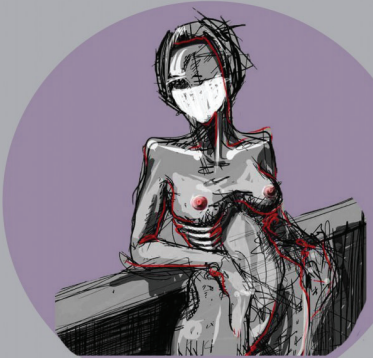
SARAJEVSKI
OTVORENI
CENTAR

OTVORENI ČASLOV
KURZUSI

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

III ciklus predavanja i feminističkih razgovora
NEKO JE REKAO FEMINIZAM?

**ŽENE BEZ LICA -
KAKO FEMINIZAM NIJE PREPOZNAO
ŽENE SA INVALIDITETOM?**
predavačica: Tanja Mandić Đokić

petak 26. juni 2015. u 1800
Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH
Šime Milutinovića 7, Sarajevo

SARAJEVSKI
OTVORENI
CENTAR

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

III ciklus predavanja i feminističkih razgovora
NEKO JE REKAO FEMINIZAM?

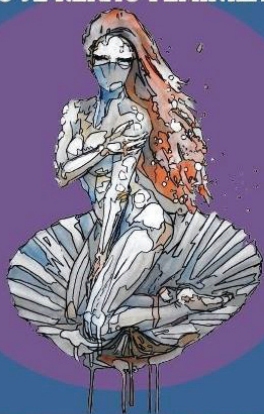
**QUEER TEORIJA I KLASIČNI
JUGOSLAVENSKI FILM**
predavač: Nebojša Jovanović

petak, 20. novembar 2015. u 18:00h
Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH
Šime Milutinovića Sarajlje 7, Sarajevo

SARAJEVSKI
OTVORENI
CENTAR

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

III ciklus predavanja i feminističkih razgovora
NEKO JE REKAO FEMINIZAM?

**COSMO-POLITIKA: DUETALNI FEMINIZAM
ŽENSKIH ČASOPISA**
predavač: Nenad Veličković

četvrtak, 05. mart 2015. u 1800
Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH
Šime Milutinovića 7, Sarajevo

SARAJEVSKI
OTVORENI
CENTAR

Ilustracija: Šurita Filip

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

Plakati sa 3. ciklusa predavanja i razgovora *Neko je rekao feminizam*

U okviru svoga rada na pravima žena, Sarajevski otvoreni centar ima dva težišta.

Povećanje odgovornosti bh. institucija za zaštitu ljudskih prava žena

Iako čine više od 50% stanovništva, žene de facto predstavljaju najveću manjinsku grupu, sistemski isključenu iz političke i javne sfere te diskriminisanu u ekonomskom životu. I pored zadovoljavajućeg zakonodavnog okvira, potrebne su odlučnije javne politike, zakonodavne promjene i inovacije. Sarajevski otvoreni centar, zajedno sa svojim partnerima, razvija i zagovara prijedloge javnih politika zasnovane na konkretnim potrebama i iskustvu. Radimo i sa samim donositeljima/cama odluka povećavajući njihovu svijest i znanje. Budući/e profesionalci/ke predstavljaju važnu ciljnu grupu u našem radu.

Informisanje javnosti o pravima žena i feminizmu

Ciljanim umjetničkim, obrazovnim i istraživačkim akcijama doprinosimo propitivanju pozicije žene u bh. društvu, ali i pružanju vjerodostojnih informacija široj javnosti o stanju ljudskih prava žena i feminizmu.

O stanju ljudskih prava žena u 2015. saznajte u:

Narandžasti izvještaj 2016.

Godišnji izvještaj o stanju ljudskih prava žena u Bosni i Hercegovini

dostupan na www.soc.ba -> Publikacije -> Edicija Ljudska prava

Saznajte više o našim aktivnostima i rezultatima na www.soc.ba -> Programi

Akademija ravnopravnosti - inkubator za partnerstva

Zajedno sa Fondacijom Friedrich Ebert od 2015. provodimo višemodularni program edukacije za parlamentarke/ce, predstavnice/ke izvršne vlasti i ključnih tijela političkih stranaka. Kroz izučavanje istorije žena i feminizma, politika i standarda za ravnopravnost spolova, podižemo svijest učesnica/ka o potrebi uključivanja rodnih pitanja u sve aspekte političkog života. Kroz četiri trodnevna modula izgradili/e smo saradnju sa velikim brojem donositeljica/a odluka te otpočeli/e zajednički rad na konkretnim promjenama. Akademiju ravnopravnosti nastavljamo i 2016. godine.

Sistemska saradnja sa parlamentarnim komisijama i institucionalnim mehanizmima za ravnopravnost spolova

Tokom 2015. godine jačali/e smo saradnju sa parlamentarnim komisijama za ravnopravnost spolova u parlamentima Bosne i Hercegovine i Federacije BiH. Uspostavili/e smo i blisku saradnju sa Agencijom za ravnopravnost spolova BiH i gender centrima Republike Srpske i Federacije BiH, koja je rezultirala zajedničkim aktivnostima na izradi javnih politika i izmjeni zakona. Vjerujemo da saradnjom sa institucijama možemo uvijek više postići nego ignorisanjem aktera/ki iz političkog sistema.

Praćenje, izvještavanje, zagovaranje promjena

Prošle godine bile/i smo jedna od najaktivnijih članica Ženske mreže BiH. Održavamo medijski nastup mreže, upravljajući i web-portalom zenskamreza.ba. Pratili/i smo razvoj oko formiranja izvršne vlasti na nivou BiH, entiteta i kantona te vodile/i i/ili učestvovala/e u zagovaranju ravnopravnog učešća žena u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti. Izradile/i smo monitoring izvještaj o učešću žena u politici, ali i *Godišnji izvještaj o ljudskim pravima žena*.

Politička participacija i ravnopravnost spolova

Vjerujući da je ravnopravna politička participacija žena u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, s ciljem ravnopravnosti spolova u procesu donošenja odluka, preduslov za ostvarivanje boljeg društva, SOC aktivno radi na unapređenju ravnopravnosti spolova u političkom životu. Zagovaramo izmjene zakona koji regulišu izbor i rad vlada države, entiteta i kantona, izmjene Izbornog zakona te radimo na sa predstavnicima/ama političkih stranaka na uključivanju žena i muškaraca u ključna tijela političkih stranaka.

Neko je rekao feminizam. 3. izdanje

Tokom 2015. godine i u saradnji sa Fondacijom Friedrich Ebert implementirale/i smo treći ciklus predavanja i razgovora *Neko je rekao feminizam*, jedinstven bh. feministički program koji sarajevskoj publici nudi redovna predavanja te tako feminizam i ljudska prava žena smješta u javni prostor, pronalazeći svaki put nanovo svojou publiku.

Odlučno protiv nasilja nad ženama

Krajem 2015. pružili/e smo aktivnu podršku sigurnim kućama, predvodeći medijsku kampanju za bolji položaj sigurnih kuća u Federaciji BiH. Radili/e smo sa predstavnicima/a sigurnih kuća, organizovali/e smo protest ispred Parlamenta Federacije, sastali/e smo se sa zastupnicima/ama i ministrima pravde i rada i socijalne politike, informisali/e smo medije. Nismo dopustili/e da se postojeće sigurne kuće ugroze kada govorimo o pravnom statusu istih te smo ukazali/e na sistemsko kršenje Zakona o zaštiti od nasilja u porodici u Federaciji BiH. Borba za bolji položaj sigurnih kuća nastavlja se i 2016.

Feministička škola Žarana Papić

Nakon intenzivne i participativne pripreme za novi feministički obrazovni program, 2015. godine otpočela je dvosemestralna Feministička škola Žarana Papić. Baštineći Ženske studije organizacije Žene ženama, nastavljamo tradiciju koja je uspostavljena 1998. godine i koja nudi jedinstven neformalni program obrazovanja, u nadi da će iz istog kroz narednih nekoliko godina izrasti nova generacija borkinja i boraca za ravnopravnije bh. društvo.

Iako se u svome radu fokusiramo na prava LGBTI osoba i žena, mislimo da rad organizacija civilnog društva mora uključivati i druge teme. Na taj način se može postići poboljšanje prava društvene grupe sa kojom i za koju se radi, ali se ujedno doprinosi i poboljšanju ljudskih prava i ostalih građana/ki. Upravo zbog toga, Sarajevski otvoreni centar aktivno učestvuje u radu različitih koalicija i mreža civilnog društva te i sam pokreće rad na određenim temama. Tokom 2015. radili/e smo na sljedećim pitanjima.

Suzbijanje diskriminacije: izmjene zakona i rad na strategiji

Prepoznavajući pitanje suzbijanja i zabrane diskriminacije kao jako bitnih te potrebu za usvajanjem javnih politika koje bi se fokusirale na prevenciju diskriminacije, odlučili/e smo se da aktivno učestvujemo i vodimo procese vezane za izmjene Zakona o zabrani diskriminacije BiH te zagovaranje usvajanja strategije za suzbijanje i prevenciju diskriminacije. Tokom 2015. objavili/e smo studiju *Usklađivanje zakona o zabrani diskriminacije BiH sa pravnom stečevinom EU* i publikaciju *Prijedlog za izmjene i dopune Zakona o zabrani diskriminacije BiH*, postavši tako jedina organizacija civilnog društva koja je na početku rada na izmjenama zakona dostavila konkretne amandmane. Jako smo ponosni/e što je Vijeće ministara BiH u decembru 2015. predložilo izmjene Zakona koje između ostalog sadrže nove osnove, koje smo mi predložili/e, a kojima je zabranjena diskriminacija na osnovu seksualne orijentacije, rodnog identiteta i spolnih karakteristika, pružajući tako jasnu zaštitu LGBTI osobama. Nadamo se da će Parlamentarna skupština tokom 2016. usvojiti predložene izmjene, te se radujemo da će se 2016. raditi na strategiji za suzbijanje diskriminacije.

-> Saznajte više o našim aktivnostima i rezultatima na www.soc.ba -> Programi -> Zakon o zabrani diskriminacije

Institucija ombudsmena za ljudska prava: izmjene zakona i imenovanje ombudsmena

Tokom 2015. bili/e smo jedina organizacija civilnog društva koja je od početka do kraja pratila proces imenovanja novih ombudsmana. Uticali/e smo na izmjene poslovnika ad-hoc komisije za imenovanje ombudsmana te smo pratili/e sve sjednice. Pored toga, tokom 2015. uključili/e smo se u izradu novog zakona o ombudsmenu za ljudska prava. U avgustu 2015. objavili/e smo *Model zakona o Instituciji ombudsmena za ljudska prava u BiH* te smo isti predstavili na radnoj grupi. Jako smo ponosni/e što smo uspjeli/e promijeniti više od 30% članova zakona. Iako nismo u potpunosti zadovoljni/e prijedlogom zakona koji je upućen u parlamentarnu proceduru, jako smo ponosni/e što prijedlog zakona sadrži naše odredbe koje se odnose na: a) definisanje nadležnosti i ovlaštenja Institucije ombudsmena, b) podjelu posla između tri ombudsmana, c) uspostavljanje savjetodavnog tijela civilnog društva pri Instituciji ombudsmena i d) uključivanje pitanja spolnih i rodnih manjina po prvi put u zakon o ombudsmenu za ljudska prava.

-> Saznajte više o našim aktivnostima i rezultatima na www.soc.ba -> Programi -> Zakon o ombudsmenu za ljudska prava

Krivična djela počinjena iz mržnje: izmjene Krivičnog zakona FBiH

2015. nastavili/e smo zagovaranje za izmjenu Krivičnog zakona FBiH. Organizovali/e smo niz sastanaka sa predstavnicima/ama Vlade i Parlamenta Federacije, medijske kampanje i posebnu konferenciju o krivičnim djelima počinjenim iz mržnje, a sve s ciljem da se unaprijedi krivična regulacija. Svoje amandmane predstavili/e smo u publikaciji *Regulisanje krivičnih djela počinjenih iz mržnje u Krivičnom zakonu FBiH*. Kao rezultat ovog intenzivnog rada sa organizacijama okupljenim u Koaliciji za borbu protiv govora mržnje i zločina iz mržnje, Ministarstvo pravde FBiH je početkom 2016. konačno u parlament uputilo prijedlog izmjena Krivičnog zakona. Prijedlog pokriva i pitanja krivičnih djela počinjenih iz mržnje. Među zaštićenim osnovama nalaze se i seksualna orijentacija i rodni identitet. 2016. će pratiti proces usvajanja te ćemo nastaviti rad sa policijom i pravosuđem.

Evropske integracije i ljudska prava

Sarajevski otvoreni centar je tokom 2015. godine nastavio koordinaciju Inicijative za monitoring evropskih integracija BiH, neformalne koalicije organizacija civilnog društva koja svojim radom doprinosi praćenju evropskih integracija, ali i zagovaranju konkretnih rješenja kada su u pitanju politički kriteriji integracija (ljudska prava, vladavina prava, demokratija). Tokom 2015, radili/e smo na jačanju same mreže organizacija civilnog društva, što je rezultiralo *Alternativnim Izvještajem o napretku (Alternative Progress Report)*, jačanju redovnog odnosa sa Delegacijom Evropske unije u Sarajevu i praćenjem provedbe kataloga zahtjeva iz *Decembarskih zahtjeva*. Određeni prioriteti, istaknuti u *Alternativnom izvještaju o napretku*, preuzeti su u zvaničnom *Izvještaju o napretku*, koji je Evropska komisija objavila na jesen 2015. godine. Inicijativu za monitoring evropskih integracija mediji i evropski partneri su prepoznali kao korektiv kada je riječ o pitanjima evropskih integracija.

-> Više o radu Inicijative saznajte na www.eu-monitoring.ba

KOMUNIKACIJE

Transparentnost je organizacijska vrijednost Sarajevskog otvorenog centra. Uvjereni/e smo da organizacije civilnog društva imaju obavezu da izvještavaju o svome radu, i da tako doprinose mijenjanju društvene svijesti i odgovornosti.

SOC web

Sarajevski otvoreni centar održava tri web platforme: web stranicu organizacije - www.soc.ba, jedini bh. LGBTI info portal - www.lgbt.ba, web nastup Inicijative za monitoring evropskih integracija BiH - www.eu-monitoring.ba.

Ove tri stranice posjetilo je **112.000** posjetitelja/ica tokom 2015. godine.

SOC na društvenim mrežama

SOC u medijima

Svi relevantni bh. TV, radio, online i štampani mediji izvještavali su o našem radu. Gostovali/e smo u jutarnjim programima i dnevnicima, davali intervjuje, ali i sami/e pisali/e tekstove.

Odabrane sadržaje možete pročitati na www.soc.ba -> Press

Producirali smo, u saradnji sa partnerskim organizacijama i medijima, medijske kampanje i sadržaje koji su doprli do više od dva miliona građana/ki. Neke od njih možete pronaći na našem youtube-kanalu: <https://www.youtube.com/c/sarajevskiotvorenicentar>, koji su pregledani preko 36.500 puta.

Proizvodnja znanja: SOC izdavaštvo

Od svog osnivanja, Sarajevski otvoreni centar poznat je po svojoj intenzivnoj istraživačkoj i izdavačkoj djelatnosti. Vjerujemo da kroz proizvodnju znanja doprinosimo društvenim promjenama. Tokom 2015. godine, kroz naše edicije Questioning, Ljudska prava, BH politika, Gender i Human Rights Papers objavili/e i distribuirali/e smo 31 publikaciju/studiju/knjigu, ukupnog tiraža 18.600 primjeraka. Na narednih 6 publikacija smo posebno ponosni/e:

1995-2015:

Žene i politički život u postdejtonskoj Bosni i Hercegovini
Publikacija, koja je nastala povodom 20 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma, govori o jednoj alternativnoj istoriji te predstavlja dosad nedovoljno vidljiv doprinos žena bh. politici. Nastala je udruženim radom tri mlade naučnice, a zasniva se primarno na 15 intervjuu sa političarkama i aktivistkinjama.

Život van zadatih normi. Transrodnost u Bosni i Hercegovini
Objavljivanjem ove publikacije SOC predstavlja prvu sveobuhvatnu studiju o pravima i potrebama trans* osobama. Kroz prizmu različitih disciplina, ova studija pruža jasne preporuke kako se prava trans* osoba trebaju unaprijediti.

Rozi izvještaj. Godišnji izvještaj o stanju ljudskih prava LGBT osoba u BiH u 2014.

Četvrtu godinu za redom SOC objavljuje godišnji izvještaj o pravima LGBT osoba, jedini takav u državi. Izvještaj dokumentuje kršenja i kretanja, ali i iznosi konkretne prijedloge za unapređivanje stanja ljudskih prava LGBTI osoba.

Godišnji izvještaj o stanju ljudskih prava žena u BiH u 2014. godini
Treću godinu za redom SOC objavljuje izvještaj o stanju prava žena. Po prvi put, autorice su uposlenice SOC-a, na što smo naročito ponosni/e.

Studija izvodljivosti za osnivanje ženskog fonda u Bosni i Hercegovini
Imajući na umu da smo se uspjeli razviti i izgraditi kao uspješna organizacija, SOC, zajedno sa Fondacijom Cure, osjetio je potrebu da izradi studiju koja treba ukazati na potrebu osnivanja domaće fondacije za finansiranje ženskog aktivizma.

Alternativni izvještaj o napretku 2015: Politički kriteriji
Treću godinu za redom SOC koordinira izradu jedinog izvještaja organizacija civilnog društva koji predstavlja napredak/ nazadovanje BiH na putu u EU. Izvještaj se fokusira na pitanja demokratizacije, vladavine prava i ljudskih prava, s ciljem da utiče na zvanični EU izvještaj o napretku.

RAZVOJ ORGANIZACIJE I FINANSIJE

2015. godina je, i u organizacionom i finansijskom smislu, bila godina stabilizacije. Uspješno smo nastavili/e sa provedbom organizacijske strategije za period 2014-2017, uz redovnu procjenu rezultata putem Okvira za procjenu rezultata (Results Assessment Framework) i mjerenje dvadesetijednog indikatora kojim mjerimo svoje rezultate.

Strategiju i Okvir za procjenu rada (RAF) možete downloadovati na www.soc.ba -> O nama

Rast/pad primljenih sredstava (priliva) kroz godine

Ukupna sredstva na raspolaganju za 2015.

	KM	EUR
Neutrošena sredstva (balans) za 2014.	357.680	182.879
Primljena sredstva od međunarodnih donatora u 2015.	1.145.780	585.828
Primljena sredstva iz drugih izvora u 2015.	5.946	3.040
Ukupna sredstva na raspolaganju za 2015.	1.509.406	771.747

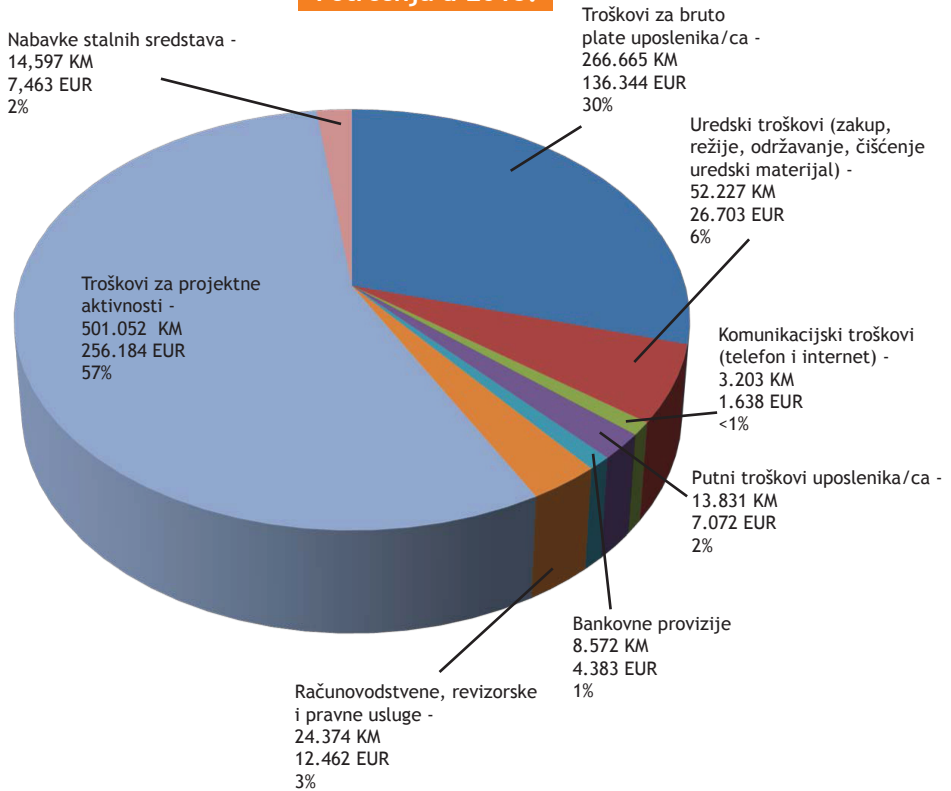
Naši donatori za 2015. podijeljeni su u institucionalne (Fond otvoreno društvo BiH i Švedska međunarodna razvojna agencija - SIDA) i projektne donatore. U listi ispod navedeni su najvažniji donatori u 2015. godini.

Primljena sredstva (prilivi) u 2015.

Donatori u 2015.	KM	EUR
Švedska međunarodna razvojna agencija (SIDA)	209.246	106.986
Norveška ambasada Sarajevo	148.222	75.785
Fond otvoreno društvo BiH	146.592	74.951
Državni sekretarijat SAD (State Department)	143.846	73.547
Nizozemska misija pri OSCE-u u Beču	97.792	50.000
Evropska unija/EIDHR	87.560	44.769
Nacionalni fond za demokratiju (NED)	75.175	38.436
Astraea Lezbejska fondacija za pravdu	74.441	38.061
Nizozemska ambasada Sarajevo/MATRA program	68.179	34.859
Ambasada SAD-a Sarajevo	38.194	19.528
Fondacija Heinrich Boell - Ured u Sarajevu	21.443	10.964
Švicarska ambasada Sarajevo	11.628	5.945
ILGA Europe	9.989	5.107
Gong Zagreb (MVP Hrvatske)	5.256	2.687
Ostali međunarodni donatori	8.219	4.202
Ukupni prilivi od međunarodnih donatora	1.145.780	585.828
Drugi izvori/privatne donacije	5.946	3.040
Ukupni prilivi u 2015.	1.151.726	588.869

Potrošnja u 2015.

Neutrošeni balans za 2015.

	KM	EUR
Ukupna sredstva na raspolaganju za 2015.	1.509.406	771.747
Ukupna potrošnja u 2015.	884.520	452.248
Neutrošena sredstva (balans) za 2015.	624.886	319.499

Saznajte više o našim finansijama u *Revizorskom izvještaju za 2015. godinu*, koji će od aprila 2016. biti dostupan na našoj web stranici.

Revizorski izvještaj, zajedno sa drugim izvještajima, možete downloadovati na www.soc.ba -> *O nama* -> *Izvještaji*.

ŠTA NAM DONOSI 2016?

Intenziviranje saradnje sa institucionalnim mehanizmima za ravnopravnost spolova

2015. otpočela je saradnja sa Agencijom za ravnopravnost spolova BiH i gender centrima Republike Srpske i Federacije. Ista će se tokom 2016. godine jačati. Zajedno ćemo raditi na zajedničkim obukama i konferencijama, izvještajima, izmjenama zakona te prijedlozima za javne politike u oblasti ravnopravnosti spolova i LGBTI osoba. Sarajevski otvoreni centar će podržati ove tri institucije u njihovom nastojanju da u svoj rad na ravnopravnosti spolova aktivno uključe i pitanja ravnopravnosti LGBTI osoba, te da ovo pitanje aktivno promovišu kod drugih vladinih institucija.

INTERNATIONAL DAY
AGAINST HOMOPHOBIA,
TRANSPHOBIA & BIPHOBIA

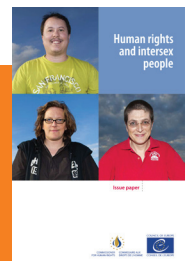
A Worldwide Celebration of
Sexual and Gender Diversity

Maj 2016. - mjesec ravnopravnosti LGBTI osoba

Po prvi put, a povodom 17. maja - Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije, šira koalicija organizacija civilnog društva, koordinisana od strane Sarajevskog otvorenog centra, organizovaće veliki broj aktivnosti tokom cijelog maja, čineći tako maj mjesecom za ravnopravnosti LGBTI osoba. Surađivaćemo i sa partnerima iz Evropske unije i SAD-a, te ćemo u saradnji sa Gender centrom Republike Srpske organizovati i prvu konferenciju o pravima LGBTI osoba u sjedištu Vlade RS.

Rad na pitanjima transrodnosti i interspolnosti

Tokom 2015. intenzivno smo otvorili/e rad na pitanjima prava trans* osoba. I tokom 2016. bićemo posvećeni/e trans* pitanjima, pružajući podršku trans* osobama ali i zagovarajući bolje regulisanje medicinske i pravne zaštite i pomoći. Tokom 2016. inteziviraćemo i naš rad na pitanjima prava interspolnih osoba. Aktivisti/ice za prava interspolnih osoba iz država Zapadne Evrope su nam jasno poručili/e da svoja vrata moramo otvoriti prema interspolnim osobama, da trebamo govoriti o interspolnosti i da će se onda i interspolne osobe osjećati dobrodošlim. Rad na pitanjima interspolnosti otpočinjemo objavljivanjem prevoda publikacije koja uvodi u prava interspolnih osoba, a koju je izradio ured Komesara za ljudska prava Vijeća Evrope.

Unapređenje zakonskih i javnopolitičkih okvira za ljudska prava LGBTI osoba i žena

Tokom 2016. godine Sarajevski otvoreni centar, samostalno ili u saradnji sa partnerskim organizacijama i putem postojećih mreža, nastaviće da zagovara konkretne promjene, koje se odnose na: a) suzbijanje diskriminacije (izmjena zakona o zabrani diskriminacije i ombudsmanu za ljudska prava, izrada strategije za suzbijanje diskriminacije, izrada strategija za ljudska prava), b) učešće žena u politici (izmjene izbornog zakona, izmjene zakona o vladama na kantonalnom, entitetskom i državnom nivou), c) krivična djela počinjena iz mržnje (izmjene Krivičnog zakona FBiH, dopunu nastavnih planova policijskih akademija). Na taj način SOC nastavlja postojeće, ali i otpočinje nove zagovaračke inicijative, s ciljem da se unaprijedi odgovornost države kada su u pitanju ljudska prava manjinskih grupa. U tu svrhu blisko ćemo sarađivati sa parlamentima i vladinim institucijama države i entiteta.

Ravnopravnost spolova na kantonalnom i lokalnom nivou

Posebnu pažnju 2016. posvetićemo pitanjima ravnopravnosti spolova na kantonalnom nivou. Objavićemo dvije publikacije sa rješenjima za unapređivanje ravnopravnosti spolova u opštinama, gradovima i kantonima te ćemo otpočeti saradnju sa jednim kantom, imajući na umu da trenutno niko ne sarađuje sa ovim nivoom vlasti. Kantoni, koji imaju ključne nadležnosti za obrazovanje, zapošljavanje ili zdravstvo, od centralne su važnosti za ostvarivanje ravnopravnosti spolova u našem društvu.

Pravno regulisanje istospolnih zajednica u Bosni i Hercegovini

Nakon uspješnog zagovaranja pravne regulacije u oblasti zabrane diskriminacije i suzbijanja krivičnih djela počinjenih iz

mržnje na osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta, vjerujemo da se u narednom periodu treba otvoriti javna diskusija pravnog regulisanja prava i obaveza koje proizilaze iz istospolnih zajednica. Istospolne zajednice su društvena realnost Bosne i Hercegovine, te se trebaju i zakonski regulisati. Pravna regulacija je obaveza po Evropskoj konvenciji za ljudska prava, ali i etička obaveza vlada u BiH.

DRUGI/E O NAMA

Saradnja sa Sarajevskim otvorenim centrom motivirala me da i sama pomjeram granice u nastojanju da pravim pozitivne promjene u zajednici. Izuzetno je značajno za partnera Tuzlanskog otvorenog centra imati organizaciju koja ima integritet, vidljive rezultate rada i pozitivnu energiju ljudi koji dosljedno žive vrijednosti koje zagovaraju.

Dajana Bakić, Tuzlanski otvoreni centar

Svi mi koji/e smo od početka uključeni/e u zagovaranje prava LGBT osoba u Bosni i Hercegovini, znamo koliko je trebalo volje, truda, znanja i energije da se postignu rezultati koje je Sarajevski otvoreni centar postigao. Zahvaljujući SOC-u naučili/e smo da je borba za LGBT prava kao dio univerzalnih ljudskih prava duga, teška i iscrpljujuća ali i da su svakodnevni pomaci jedan od razloga zbog kojih još uvijek ima smisla živjeti i aktivizmom se baviti u BiH.

Kristina Ljevak, slobodna novinarka i kulturna radnica

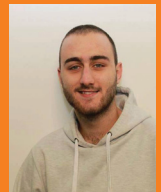

Osoblje SOC-a je direktnim djelovanjem prema poslanicima i delegatima iz svih političkih opcija za kratko vrijeme stvorilo pretpostavke za usvajanje zakonskih i amandmanskih rješenja koja prate najbolju evropsku praksu po pitanju promocije jednakosti spolova, zaštite prava LGBT populacije, kao i drugih ugroženih grupa, a što je rezultiralo i podizanjem ukupne svijesti građana Bosne i Hercegovine o važnosti ovakvog pristupa. Bez SOC-a, promocija ovih vrijednosti bi bila svedena na nekoliko usamljenih poslanika, dok je kroz djelovanje SOC-a podrška tim vrijednostima značajno porasla.

Damir Arnaut, poslanik, Parlamentarna skupština BiH

SOC smatram idealnom prilikom, i to ne bilo kakvom, nego prilikom da uradim nešto za sebe, ali i druge članove i članice društva. Moj život, kao pripadnika manjine, dobio je novu dimenziju poslije SOC-ovog programa osnaživanja. Odlučno grabim novu priliku, jer znam da odsad imam podršku, mojim postupcima usmjerenim unapređivanju zaštite prava LGBT osoba.

Miloš Zemunović, aktivista za ljudska prava

Postoje otvorene i zatvorene priče, otvoreni i zatvoreni životi, otvorene i zatvorene kuće. I jedan Sarajevski otvoreni centar. U spektru brojnih organizacija civilnog društva, Sarajevski otvoreni centar je zaista otvoren. Ne samo kao metafora za jedinu istinsku slobodu, slobodu od predrasuda, već i suštinski kroz posvećenost, entuzijazam i hrabrost. Sve što ste do sada uradili zaista zaslužuje poštovanje i iskreno se nadam da ćete nastaviti da sa jednakom upornošću radite na ispunjavanju naših zajedničkih ciljeva. Za sve naredne plemenite bitke koje nam predstoje, lijepo je znati da ste tu.

Mirjana Lukač, Gender centar Republike Srpske

TIM (stanje mart 2016.)

Upravni odbor:
Aida Spahić, Elmaja Bavčić, Arijana Aganović

Predsjednik Skupštine:
Damir Banović

Izvršni direktor:
Saša Gavrić
Rukovoditeljica programa:
Emina Bošnjak

Finansijski tim:
Feđa Bobić, Dina Vilić

Programski tim:
Jozo Blažević, Jasmina Čaušević, Inela Hadžić, Lejla Huremović,
Naida Kučukalić, Maja Lukić-Schade, Vladana Vasić, Maida Zagorac

Volonteri/ke:
Delila Hasanbegović, Rasim Ibrahimagić,
Darko Pandurević, Marina Veličković

Kontakt:
Sarajevski otvoreni centar
Čekaluša 16
BiH-71 000 Sarajevo

tel: + 387 (33) 551 000 (programski tim)
+ 387 (33) 551 001 (rukovodstvo, finansije i administracija)
fax: + 387 (33) 551 002

www.soc.ba - office@soc.ba
www.lgbt.ba - www.eu-monitoring.ba

Tim Sarajevskog otvorenog centra